X kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka**
(nr 40)
z dnia 10 września 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 40)

10 września 2024 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem posła **Pawła Śliza (Polska2050-TD)**, przewodniczącego Komisji, oraz **Patryka Jaskulskiego (KO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

– rozpatrzenie uchwały Senatu w sprawie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (druk nr 590),

– rozpatrzenie uchwały Senatu w sprawie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Trybunale Konstytucyjnym (druk nr 591),

– zmiany w składzie Podkomisji stałej do spraw wykonywania przez Polskę wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

W posiedzeniu udział wzięli: **Dariusz Mazur** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Tomasz Zalasiński** członek Fundacji im. Stefana Batorego, **Paweł Zieliński** stały doradca Komisji oraz **Krzysztof Kwiatkowski** senator.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ewa Kwiatkowska**, **Daniel Kędzierski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Karina Parśniak**, **Przemysław Sadłoń**, **Michał Gajewski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Witam państwa posłów oraz zaproszonych gości. Witam pana senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego, przewodniczącego Komisji Ustawodawczej. Witam pana senatora Marcina Karpińskiego, przewodniczącego Komisji Praw Człowieka i Praworządności, który przybędzie w trakcie trwania naszej Komisji. Witam przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości. Witam pana Dariusza Mazura, wiceministra, pana Marcina Mrowickiego, zastępcę dyrektora Departamentu Prawa Karnego oraz pana Stanisława Barańskiego, głównego specjalistę w Departamencie Prawa Karnego.

Stwierdzam kworum. Porządek dzienny posiedzenia Komisji w pkt 1 obejmuje rozpatrzenie uchwały Senatu w sprawie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym z druku nr 590. Pkt 2 obejmuje rozpatrzenie uchwały Senatu w sprawie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Trybunale Konstytucyjnym z druku nr 591. Pkt 3 obejmuje zmianę w składzie podkomisji stałej do spraw udziału i roli społeczeństwa obywatelskiego w wymiarze sprawiedliwości oraz społecznej kontroli prokuratury. Pkt 4 obejmuje zmiany w składzie podkomisji stałej do spraw wykonywania przez Polskę wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Przechodzimy do realizacji pkt 1 porządku dziennego. Na początku wskażę, że rzecznik praw obywatelskich pan Marcin Wiącek przesłał za pośrednictwem pana marszałka pismo odnoszące się do obu ustaw. Zostały one wszystkim państwu posłom wysłane na maila.

Otwieram pkt 1, czyli rozpatrzenie uchwały Senatu w sprawie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym z druku nr 590, w którym Senat wniósł 66 poprawek. Bardzo proszę pana senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego o przedstawienie stanowiska Senatu.

Senator Krzysztof Kwiatkowski:

Szanowni państwo, chcę państwu przedstawić stanowisko Senatu do ustawy o Trybunale Konstytucyjnym. Tak jak powiedział pan przewodniczący, Senat proponuje do tej ustawy 66 poprawek – 18 merytorycznych i 48 poprawek technicznych i legislacyjnych. Chcę podziękować za to, że mogliśmy zająć się tą ustawą jako nową całościową regulację funkcjonowania Trybunału Konstytucyjnego, która zmierza do skorygowania kluczowych nieprawidłowości w działalności tej instytucji, które miały miejsce w latach wcześniejszych, czyli przed rokiem 2024. Szanowni państwo, najpierw będę omawiał poprawki merytoryczne w kolejności ich uwzględnienia w sprawozdaniu. Poprawek legislacyjnych i technicznych nie będę już omawiać. Senat uznał za konieczne przyznanie, jest to zapisane w poprawce nr 2 i poprawce nr 65 w związku z tym, że się ze sobą łączą, prezesowi Trybunału oraz szefowi Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego możliwość wydawania zarządzeń, ponieważ zgodnie z art. 93 konstytucji akty wewnętrzne mogą być wydawane tylko na podstawie ustawy, a nie było podstawy do wydawania zarządzeń w ustawie uchwalonej przez Sejm. Stąd taka propozycja poprawki.

Poprawka nr 3 to diagnoza, że w obliczu zagrożeń dla apolityczności Trybunału, państwo jako Sejm zauważyliście te zagrożenia i zaproponowaliście tak zwaną karencję dla polityków w kontekście możliwości zgłoszenia swojej kandydatury na sędziego Trybunału Konstytucyjnego. Chcielibyśmy państwa przekonać do tego i rozszerzyć katalog osób, które pełniły funkcję polityczną, których objęłaby ta kadencja. Takimi osobami są były prezydent, wiceministrowie, czyli sekretarz i podsekretarz stanu w administracji rządowej oraz pełnomocnik rządu, który jest też w randze wiceministra, których zaangażowanie polityczne w postaci sprawowania urzędu, mandatu lub pełnienia funkcji wykluczałoby kandydowanie na sędziego Trybunału. Oczywiście uważamy, że państwa propozycja terminu, żeby karencja trwała cztery lata od zakończenia pełnienia funkcji objętej karencją, czyli wygaśnięcia mandatu czy zakończenia sprawowania urzędu lub pełnienia funkcji, jest odpowiednia.

Poprawka nr 9 dotyczy tego, że w projekcie ustawy użyliście państwo sformułowania „wysłuchanie publiczne" w kontekście procedowania kandydatów na sędziów. Sformułowanie „wysłuchanie publiczne" jest opisane i ma swoje znaczenie w regulaminie Sejmu i Senatu – dotyczy bowiem innego istotnego trybu demokratyzującego proces legislacyjny, elementu z procedowania ustaw, więc proponujemy, żeby użyć tu sformułowanie wysłuchanie w odniesieniu do otwartego publicznego spotkania z kandydatami na sędziów Trybunału. Nie będzie to w kolizji z zapisami regulaminu Sejmu, Senatu i znaczenia, które odnosi się tam do wysłuchania publicznego.

Chcę państwu zwrócić uwagę na niezwykle ciekawą poprawkę, a jest to poprawka nr 13, która dotyczy sprawy ślubowania sędziów. Poprawka nr 13 umożliwia, ale podkreślę bardzo mocno, nie nakazuje wybranemu przez Sejm sędziemu Trybunału Konstytucyjnego, któremu prezydent z jakichkolwiek powodów nie umożliwił uroczystego złożenia ślubowania, w ciągu 14 dni od dnia wyboru złożenia ślubowania w formie pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym. Niekorzystny jest bowiem w opinii Senatu przeciągający się stan nieobejmowania obowiązków przez sędziego ważnie i skutecznie wybranego przez Sejm. Uważamy, że nie ma wątpliwości, że elementem konstytucyjnym, elementem tworzącym ten istotny akt powołania na sędziego jest moment wyboru przez Sejm. Z tych samych powodów Senat uznał, że ślubowanie w takiej formie powinno zostać złożone nie później niż 30 dnia od dnia dokonania wyboru sędziego przez Sejm podkreślając wagę i znaczenie państwa decyzji. W intencji Senatu rozwiązaniem podstawowym należycie podkreślającym splendor aktu sędziowskiego ślubowania będzie oczywiście uroczyste złożenie ślubowania wobec prezydenta. Dopiero gdyby było to niemożliwe sędzia po upływie 14 dni od dnia wyboru będzie mógł złożyć ślubowanie notarialne, a niedopełnienie aktu ślubowania, w którejś z wymienionych form w ciągu 30 dni od dnia wyboru będzie mogło być uznane za odmowę złożenia ślubowania równoznaczne ze zrzeczeniem się stanowiska sędziego Trybunału, co otworzy drogę do ponownego wyboru. Oczywiście ktoś mógłby zadać sobie pytanie, po co tworzyć jakieś wydumane rozwiązania? Jak to prezydent mógłby nie przyjąć ślubowania od ważnie wybranego sędziego Trybunału Konstytucyjnego? Niestety, jak wiemy, nie jest to przykład

hipotetyczny. Prezydent Andrzej Duda nie odebrał ślubowania w 2015 roku od trzech prawidłowo wybranych sędziów, co stwierdził prawidłowo jeszcze obsadzony Trybunał Konstytucyjny i trybunały międzynarodowe. Jak się okazuje czynność, która w istocie ma charakter czynności technicznej, została wykorzystana do zmiany decyzji Sejmu. My w Senacie bardzo szanujemy decyzje Sejmu i dlatego chcemy państwu zaproponować formułę, która da Sejmowi gwarancję realizacji decyzji, którą podjęliście.

Niezwykle istotna i znowu wydawałoby się, że teoretyczna, ale ma ona całkiem praktyczne następstwa, czyli poprawka nr 15, która precyzuje kwestię stosowania w odniesieniu do sędziów Trybunału Konstytucyjnego postanowień ustawy o ustroju sądów powszechnych dotyczących składania oświadczeń majątkowych. Była ona stosowana w przypadku sędziów Trybunału na zasadach analogicznych, ale musimy uściślić kwestię ich analizy i wykluczyć możliwość nieujawnienia oświadczeń majątkowych opinii publicznej. Senat absolutnie nie dostrzega żadnych argumentów, które przemawiałyby za zachowaniem w nowej ustawie regulacji pozwalającej na utajnianie oświadczeń majątkowych sędziów Trybunału. Była nawet jedna formacja polityczna w Polsce, która na sztandarach miała jawność oświadczeń majątkowych sędziów, dlatego jestem przekonany, że przyjmiecie państwo tę poprawkę jednogłośnie. Niestety mówię to ze smutkiem, ale dzisiaj mamy liczną grupę czterech sędziów – pani Pawłowicz, pan Warciński, pan Wojciechowski i pan Wyrembak, których oświadczenia nie są publikowane. Dzisiaj w kontekście oświadczeń ta praktyka poszła w takim kierunku, że sędzia musi wyrazić zgodę na publikację oświadczenia. Uważamy tę sytuację za absolutnie nieprawidłową i żeby to ostatecznie rozstrzygnąć, to w sposób niebudzący wątpliwości, przedstawiamy propozycję poprawki nr 15.

Kolejna poprawka nr 19 powstała w celu realizacji antycznej, ale zachowującej współcześnie pełną aktualność zasady, że nikt nie może być sędzią we własnej sprawie. Proponujemy poprawkę uniemożliwiającą sędziemu Trybunału Konstytucyjnego udział w naradzie i głosowaniu w sprawie wyrażenia przez zgromadzenie ogólne sędziów Trybunału zgody na pociągnięcie jego do odpowiedzialności karnej oraz na pozbawienie go wolności. Dzisiaj osoba, której sprawa dotyczy, może głosować w swojej sprawie. Proponujemy zapis, żeby taka możliwość nie występowała.

Poprawki nr 20 i nr 26 dotyczą sędziego Trybunału, który wystąpił z wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec innego sędziego Trybunału. Nie wszyscy śledzimy to uważnie, ale wewnętrzna dyskusja w Trybunale jest bardzo ożywiona. Sędziowie Trybunału mają do siebie różne uwagi. Sam byłem beneficjentem korespondencji ówczesnego wiceprezesa Trybunału pana Muszyńskiego, który informował mnie, że jeżeli pani Przyłębska pojawi się w Senacie celem przedstawienia sprawozdania, informacji z rocznej działalności Trybunału, to będzie to robić nielegalnie. Ten poziom emocji powoduje, że uważamy, że te przepisy muszą być doprecyzowane i proponujemy, żeby sędzia, który wystąpił z wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec innego sędziego Trybunału i zażaleniem na postępowanie na postanowienie prezesa o odmowie wszczęcia tego postępowania proponujemy regulacje, że ustawa do tej pory przewidywała odwołanie do pełnego składu Trybunału. W przekonaniu Senatu wspomniane postanowienie prezesa w tym zakresie nie jest jednak orzeczeniem Trybunału zapadłym w składzie jednego sędziego, lecz decyzją, aktem indywidualno-konkretnym organu Trybunału, dlatego zażalenie na nią powinno służyć do organu wyższej instancji, czyli w tym wypadku powinno to skutkować odwołaniem do Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Oczywiście od strony praktycznej oba te gremia są tworzone przez te same składy, ale uważamy, że taki zapis jest prawidłowy.

Kolejna poprawka, która usuwa pewną kompletnie niezrozumiałą dyskryminację części sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Co mam na myśli? W ocenie Senatu nie ma uzasadnienia dla różnicowania sędziów Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku pod względem dopuszczalnego wymiaru czasu pracy naukowej na uczelni albo w Polskiej Akademii Nauk. Senat proponuje, żeby zrównoważyć wszystkich sędziów Trybunału w stanie spoczynku, pozwalając im na pracę w pełnym wymiarze czasu pracy bez utraty statusu sędziowskiego. Ustawa w przekonaniu Senatu błędnie różnicowała bowiem sędziów Trybunału w stanie spoczynku według kryterium powrotu do pracy,

dopuszczając w takiej sytuacji pracę na pełnym etacie tylko tych, którzy zanim trafili do Trybunału, prowadzili pracę akademicko-dydaktyczną w Polskiej Akademii Nauk albo podjęli ją po raz pierwszy. Wtedy taki sędzia w stanie spoczynku mógł pracować tylko na pół etatu. W interesie państwa polskiego i obywateli jest to, żeby osoby o tak unikalnej wiedzy i doświadczeniu, jeżeli oczywiście same będą chciały skorzystać z tej możliwości, wykorzystywać w pełny sposób, czyli umożliwić im pracę w ramach pełnego etatu. Cała procedura opisana jest stosownymi przepisami, czyli trzeba uzyskać zgodę prezesa Trybunału. Tu nie proponujemy zmian.

Senat proponuje także poprawkę nr 27 i uznajemy w tej poprawce za konieczne eliminowanie ze składu orzekającego sędziego, który kiedykolwiek jako poseł lub senator uczestniczył w wydaniu badanego przez Trybunału Konstytucyjnego aktu, ponieważ tego rodzaju zaangażowanie zawsze musi budzić zasadnicze wątpliwości co do bezstronności takiego sędziego. Znowu wydawałoby się, że taki sędzia będzie miał autorefleksję. Nie będę mówił już o konkretnych sytuacjach i konkretnych osobach zasiadających w Trybunale, ale praktyka pokazała, że musimy wpisać to wprost do ustawy, żeby jednak takie sytuacje się nie zdarzały.

Poprawka nr 30 przywraca Senatowi jako drugiej izbie polskiego parlamentu status uczestnika postępowań w sprawach o stwierdzenie zgodności z konstytucją umów międzynarodowych ratyfikowanych za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, czyli także przez Senat. Taka regulacja obowiązywała do roku 2016. Muszę państwu powiedzieć, że widziałem te relacje na linii Sejm-Senat i nie byliśmy przytłoczeni nadmiarem życzliwości ze strony Sejmu w tamtej kadencji i na pewno znalazło to także odzwierciedlenie w tych poprawkach. Z nieznanych nam powodów zostało to zmodyfikowane, bo nastąpiło to bez uzasadnienia, a w przeświadczeniu Senatu powinniśmy móc zajmować stanowisko w postępowaniach przed Trybunałem dotyczącym wymienianych umów w wydaniu zgody na zawarcie, w których wcześniej współuczestniczyliśmy. Taka też była wcześniejsza decyzja ustawodawcy i takie przepisy obowiązywały. W 2016 roku bez żadnego uzasadnienia zmieniono tę zasadę.

Z poprawkami nr 31 i nr 41 nie ukrywam, że czuję się jakoś emocjonalnie związany, a jedna z nich dotyczy prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Proponujemy, aby przyznać rzecznikowi praw dziecka i prezesowi Najwyższej Izby Kontroli możliwość uzyskania statusu uczestnika postępowania przed Trybunałem, o ile zgłoszą oni swój udział w postępowaniu. Pod tym względem poprawki zrównują ich zatem z rzecznikiem praw obywatelskich. To jest dokładnie taki sam konstytucyjny organ – prezes NIK też jest opisany w konstytucji i stąd taka propozycja. W wypadku rzecznika praw dziecka, który w myśl ustawy mógł zgłosić udział tylko w postępowaniu z wniosku RPO albo ze skargi konstytucyjnej dotyczącej praw dziecka. Poprawka realizuje postulat strony społecznej, którą zgłoszono w trakcie pracy legislacyjnej w Senacie i z którą zgodzili się państwo senatorowie. W wypadku prezesa NIK rozwiązanie takie Senat uznał za pożądane zarówno w perspektywie konstytucyjnych obowiązków Najwyższej Izby Kontroli, jak i jej wiedzy o funkcjonowaniu prawa w praktyce, która może mieć znaczenie dla wyniku spraw rozpoznawanych przez Trybunał. W celu zapewnienia efektywności tej regulacji poprawki zobowiązują Trybunał do doręczania rzecznikowi praw dziecka i prezesowi NIK odpisu wniosków, pytań prawnych, skarg konstytucyjnych i wyznaczenia im trzymiesięcznego terminu na przedstawienie pisemnego stanowiska. Szanowni państwo, prezes Najwyższej Izby Kontroli może kierować wnioski do Trybunału Konstytucyjnego, też ma takie uprawnienie, więc także koreluje to z tą propozycją.

Poprawka nr 39 modyfikuje brzmienie przepisu oparte na dawniejszych regulacjach, w którym to prezes jednoosobowo wyznaczał składy orzekające jako niekoherentne z zamysłem ustawodawcy tj. z art. 7 ust. 2 pkt 10 i art. 53 ustawy o Trybunale, by składy orzekające wyznaczało Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Usuwamy tę niespójność.

Szanowni państwo, bardzo istotna sprawa, bo znam wrażliwość pań i panów posłów na sprawy związane z ochroną danych osobowych, szczególnie jeżeli dotyczy to osób z niepełnosprawnościami także w obszarze niepełnosprawności intelektualnych. Mając na celu ochronę danych osobowych skarżących oraz chcąc wprowadzić rozwiązania zawarte

w inicjatywie ustawodawczej z minionej kadencji, bo Senat w zakresie tej poprawki miał osobną inicjatywę legislacyjną, która niestety jak kilkadziesiąt innych ustaw trafiła do zamrażarki pani marszałek Witek w tamtej kadencji. Senat przyjął poprawki nr 46 i nr 64, ponieważ regulacja zawarta w art. 114 ust. 5 kolidowała z art. 15 ust. 4 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i innych aktów prawnych. Była ona zbyt szeroka, bo przewidywała anonimizację informacji o każdym wnioskodawcy, w tym organów państwowych, podczas gdy powinno to dotyczyć tylko danych skarżących. O co chodzi w praktyce? Mieliśmy do czynienia z sytuacją, kiedy mieliśmy wniosek dotyczący praw osób z niepełnosprawnością intelektualną i niestety w wyniku braku anonimizacji tej informacji doszło do ujawnienia informacji dotyczącej takiej osoby. Te poprawki eliminują taką sytuację. Po pierwsze, poprawki te umożliwiają skarżącym zastrzeżenie nieujawniania ich danych osobowych, nie tylko w zbiorze urzędowym orzecznictwa TK. Część z tych osób ma pełnię praw obywatelskich i nie ma jakichś ograniczeń, a jest na przykład w trakcie pewnych procedur sądowych. Dlatego proponujemy, żeby skarżący mógł zgłosić takie zastrzeżenie dotyczące nieujawniania danych osobowych nie tylko w zbiorze urzędowym orzecznictwa Trybunału, ale też w dziennikach urzędowych, a po wtóre, proponujemy zobowiązać prezesa Trybunału wysyłającego pełen odpis orzeczenia zawierający dane skarżącego do poinformowania organu wydającego dziennik urzędowy o zastrzeżeniu takich danych i dla zapewnienia efektywności tej regulacji Senat przyjął także poprawkę nr 1 w przepisach wprowadzających o Trybunale Konstytucyjnym. Zgodnie z tą poprawką, organ wydający dziennik urzędowy uzyska podstawę prawną do dokonania anonimizacji danych skarżących, czyli czynności technicznej zastąpienia skarżących ich inicjałami. Jest to konieczne, ponieważ podstawą ogłoszenia orzeczenia jest jego odpis w postaci papierowej i w formie dokumentu elektronicznego, który w swojej treści zawiera poświadczenie zgodności z oryginałem i jest dokumentem, który wiernie powinien odzwierciedlać treść oryginału i nie może być zawczasu zanonimizowany przez prezesa Trybunału. Zapewne będzie jeszcze o tym mówił przewodniczący senackiej Komisji Sprawiedliwości pan senator Karpiński, bo ma to także odzwierciedlenie w przepisach wprowadzających ustawę o Trybunale.

Szanowni państwo, ostatnia poprawka. Senat uznał za wskazane z poprawek merytorycznych usunięcie poprawki nr 66 regulacji pozwalającej pracownikom tak zwanej Służby Prawnej Trybunału, osobom zatrudnionym na stanowiskach związanych bezpośrednio z działalnością orzeczniczą Trybunału i z pomocą w pracy sędziów Trybunału w tym zakresie ubiegać się o uzyskanie prawniczych uprawnień korporacyjnych, adwokackich, radcowskich, komorniczych, zatrudnienie na stanowisku radcy Prokuratorii Generalnej oraz przystąpić do egzaminu sędziowskiego. Senat uznał bowiem, że umożliwiające to regulacje znajdują się w innych ustawach i nie ma potrzeby powtarzania ich w ustawie o Trybunale Konstytucyjnym.

Szanowni państwo, poprawki nr 1, nr 4–8, nr 10–12, nr 14, nr 16–18, nr 21, nr 23–25, nr 28, nr 29, nr 32–38, nr 42–45 i nr 47–63 korygują błędy językowe i mają charakter precyzujący, redakcyjny lub techniczno-legislacyjny w tym modyfikujący kolejność poszczególnych przepisów, co wynika także z poprawek merytorycznych.

Bardzo ciepło i serdecznie chcę państwa prosić o przyjęcie tych poprawek. Praca w Senacie trwała dłużej, konsultowaliśmy to też z podmiotami zewnętrznymi, z przekonaniem, że są to dobre, przemyślane i niestety, mówię to ze smutkiem, ale także poprawki wynikające z praktyki obecnego Trybunału albo niestety z praktyki działalności obecnego prezydenta. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję, panie senatorze. Żeby ukoić pana smutek, poinformuję że pracujemy nad tą ustawą i mam nadzieję, że uda nam się ją sprawnie przeprowadzić. Otwieram dyskusję. Proszę o stanowisko Biura Legislacyjnego do tych poprawek.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Dziękuję bardzo. Przemysław Sadłoń, Biuro Legislacyjne. Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, proponuję, aby te poprawki rozpatrywać w takiej kolejności, w jakiej zostały one zawarte w uchwale Senatu. Przy poszczególnych poprawkach będziemy

zgłaszać uwagi, które mamy ewentualnie do poszczególnych poprawek, ale będziemy też wskazywać, czy w naszej ocenie poprawki należy w jakiś sposób blokować, grupować i rozpatrywać łącznie.

Ponieważ jestem przy głosie, pozwolę sobie zgłosić pierwszą uwagę w odniesieniu do poprawki nr 1 o charakterze organizacyjnym. Jest to poprawka o charakterze legislacyjnym, a poprawek o legislacyjnym charakterze w uchwale Senatu jest więcej – oprócz poprawki nr 1 są to poprawki nr 23, nr 25, nr 32–34, nr 36, nr 40, nr 42–44, nr 48, nr 49, nr 52–57, nr 59 i nr 60. W odniesieniu do tych poprawek nie zgłaszamy uwag, mają one charakter legislacyjny i w naszej ocenie mogą być rozpatrywane przez Komisję łącznie. Komisja w jednym głosowaniu może się odnieść do tych poprawek. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do poprawki nr 1. Możemy uznać, że w stosunku do poprawki nr 1 stanowisko Biura Legislacyjnego zostało przedstawione. Czy są jeszcze jakieś uwagi?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Nie. Tak jak wskazałem, w naszej ocenie poprawkę nr 1 można rozpatrywać łącznie z wymienionymi przeze mnie poprawkami. Jeżeli podzielacie państwo tę rekomendację, to znacznie usprawni opiniowanie poprawek. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo serdecznie dziękuję. Proszę o stanowisko przedstawiciela rządu. Nie zgłaszacie państwo uwag? Nie ma uwag ze strony rządu. Czy ktoś z pań i panów posłów ma uwagi do poprawki nr 1? Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo członkowie Komisji i goście, chcę odnieść się do tego, o czym bardzo długo mówił pan senator Kwiatkowski, przedstawiając zbiorczo wszystkie poprawki. Analizując nawet bardzo szczegółowo ich zapisy, nie możemy zapominać o tym, co jest niestety wciąż zasadniczym i nierozwiązanym problemem, a mianowicie cała treść ustawy. To nie jest moja opinia, tylko opinia rzecznika praw obywatelskich. Dzisiaj o godzinie 10:02, a więc dwie minuty po rozpoczęciu Komisji, dostaliśmy opinię rzecznika praw obywatelskich. Może ktoś liczył, że nie zdążymy jej przeczytać, ale ja akurat zdążyłem.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, to nie była złośliwość, bo my też ją dzisiaj otrzymaliśmy. Niezwłocznie jak ją otrzymałem i zobaczyłem, że leży na biurku, to poprosiłem o jej przesłanie.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Panie przewodniczący, niestety tak się składa, że w korespondencji jest również czas wcześniejszej korespondencji i była ona przesłana już wczoraj o godzinie 16:00, więc można było to zrobić wcześniej. Tak czy inaczej zdążyłem się z nią zapoznać, bo ona nie jest długa. Pan rzecznik praw obywatelskich powołuje się również na opinię Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka dotyczącą obu ustaw, które należy rozpatrywać łącznie i wskazuje on bardzo mocno, że wszystkie zasadnicze tezy przedstawione na etapie sejmowym, a zwłaszcza dotyczące stwierdzenia nieważności wyroków Trybunału Konstytucyjnego, uznania za niebyłe powołania stanowiska prezesa i wiceprezesa Trybunału, wygaszenia stosunków pracy pracowników – te wszystkie zarzuty zostały potwierdzone w opinii Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE. Wskazano wprost, że uznanie części wyroków Trybunału Konstytucyjnego za niebyłe ex lege może negatywnie wpłynąć na konstytucyjne prawa jednostek. Taki jest skutek tych dwóch ustaw. W związku z tym nie sposób tej ustawy poprawić, bo ona jest w całości niekonstytucyjna. Jakiekolwiek poprawki nic tutaj nie zmienią. W związku z tym osobiście będę przeciwko wszystkim poprawkom, bo to po prostu nie ma żadnego sensu. Chcieliście i cały czas chcecie uznać wyroki za niebyłe. Wczoraj premier wycofał swoją własną kontrasygnatę. Posuwacie się coraz dalej.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, ad rem.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Panie przewodniczący, ad rem, koalicja rządowa pogłębia w tej chwili stan chaosu prawnego, który zaczął się 13 grudnia, kiedy przejęliście rząd.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

W 2015 roku.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Czyli przyznaje pan, że pogłębiacie stan chaosu prawnego? Dziękuję bardzo. Robicie rzecz absolutnie bezprecedensową. Teraz chcecie sobie stworzyć podstawę prawną do wycofywania wyroków, do usuwania ich z obrotu prawnego i wycofywania powołań. Premier bez podstawy prawnej wycofuje swoją kontrasygnatę. Będą za to konsekwencje.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Panie pośle Zimoch, panowie, to nie jest klub dyskusyjny, tylko to jest Komisja. Panowie, obowiązuje pewna forma wypowiedzi, zgłaszamy się i rozmawiamy, a nie przekrzykujemy, bo to nie jest klub dyskusyjny. Pan poseł Ćwik.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska 2050-TD):

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni goście, chcę dopytać pana posła Jabłońskiego, czy jak czytał stanowisko rzecznika praw obywatelskich i OBWE, to czy też zwrócił uwagę na te zdania, które są tam zawarte o tym, że zasadne jest dodanie poprawki na temat możliwości złożenia ślubowania przez prawidłowo wybranego sędziego Trybunału Konstytucyjnego w formie notarialnej, ponieważ pan prezydent nie przyjął ślubowania od prawidłowo wybranych sędziów? Czy zwrócił pan uwagę na ten fragment, gdzie jest mowa o tym, że pełnienie obowiązków prezesa Trybunału Konstytucyjnego przez sędzię Przyłębską jest dotknięte błędem? Czy na te fragmenty pan poseł też zwrócił uwagę, czy to budzi też jego sprzeciw? Czy nie widzi pan problemu, który trzeba naprawić? Jeśli chodzi o zachowanie praw jednostki wskutek uchylenia wydanych wyroków, to tutaj są zabezpieczenia przewidziane w ustawie wprowadzającej ustawę o Trybunale Konstytucyjnym. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo proszę, pan poseł Jabłoński.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Czyli mówiąc krótko, to, z czym pan się zgadza w opinii rzecznika, to jest fajne, a to, z czym pan się nie zgadza, to pan ignoruje. Dobrze rozumiem? Odnosząc się do pana pytania, odpowiem tak – jeśli chcecie wprowadzić jakiś nowy tryb notarialny, to oczywiście możecie próbować, bo macie większość, natomiast w sytuacji, w której premier rządu wycofuje swoją kontrasygnatę…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, chwilę. Szanowni panowie, Komisja Sprawiedliwości, która została dzisiaj zwołana miała swój porządek, który państwo zaakceptowaliście i idziemy zgodnie z tym porządkiem. Jeżeli państwo macie ochotę zwołania Komisji, to proszę mnie poinformować. Jak państwo widzicie, nigdy nie czynię trudności i taką Komisję na państwa żądanie chociażby w dniu dzisiejszym zwołałem – dokładnie wprost przeciwnie do pewnych zasad, które panowały uprzednio. Komisje na podstawie art. 152 nie były zwoływane za poprzedniej kadencji. Proszę się nie obawiać i proszę złożyć stosowny wniosek, a chętnie zwołam taką Komisję. Dziękuję bardzo. Czy pan poseł Jabłoński mógłby odnieść się merytorycznie do ustawy o Trybunale Konstytucyjnym? Dziękuję.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Panie przewodniczący, gdyby mi pan nie przerwał, to wytłumaczyłbym panu, dlaczego to jest bardzo istotne, bo pan poseł Ćwik mówi o trybie notarialnym, a ja wskazuję, że jakikolwiek tryb nie ma znaczenia w sytuacji prawnej, w której sami wycofujecie ważność aktów, które zostały zgodnie z prawem sporządzone i opublikowane w Dzienniku Urzędowym.

Jestem sobie w stanie wyobrazić taką sytuację, że wprowadzicie teraz mechanizm jakiegoś ślubowania notarialnego absolutnie nieznanego żadnej innej ustawie ani cywilizowanej praktyce, a za chwilę ktoś powie, że wycofuje podpis pod aktem notarialnym, więc i tak nie będzie to miało żadnego znaczenia. Wprowadzacie chaos prawny i nie ma to żadnego sensu.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję. Ja z kolei nie wyobrażam sobie takiej sytuacji, w której prezydent wybiera sobie od kogoś odbiera ślubowanie, od kogo nie, a od kogo odbiera je potajemnie w nocy.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Sejm wzywał prezydenta, żeby nie odbierał ślubowania od sędziów nieprawidłowo wybranych.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pan poseł Wipler.

Poseł Przemysław Wipler (Konfederacja):

Dziękuję. Panie przewodniczący, apeluję do koleżanek i kolegów o sprawne procedowanie, bo przecież wszyscy wiemy, że pan prezydent zawetuje tę ustawę, więc im mniej czasu naszego życia zmarnujemy na zbędne bicie piany, tym będzie lepiej dla świata, Polski, naszych rodzin i dla nas samych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Kaleta.

Poseł Sebastian Kaleta (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni panowie i panie posłanki. Przedmiotowa ustawa, jak również poprawki Senatu, to jest kolejny odcinek serialu pod tytułem: bezprawna jazda bez trzymanki. W dalekim poważaniu jest w tej Izbie wśród aktualnej większości parlamentarnej i rządu konstytucja. Próbujecie tworzyć prawo, które obala konstytucję i poprawki Senatu jeszcze bardziej pogłębiają ten stan rzeczy. Rządzicie wytycznymi, uchwałami, nie zmieniliście żadnej ustawy uroczystym unieważnieniem Donalda Tuska i również wczorajsze wydarzenie z kontrasygnatą pokazuje, że rządzicie, kompletnie nie oglądając się na prawo. Ustawa, na mocy której chcecie przewalczyć dosyć jasny przepis konstytucji wskazujący, że orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego są ostateczne i nie podlegają kontroli parlamentu. Próbujecie posadzić swoją większość parlamentarną na szczycie źródeł wszelkich zdarzeń. Prawo was nie obchodzi i liczy się tylko wasza wola egzekwowana siłą. Oczywiście możemy się spierać co do źródeł naszych sporów o Trybunał Konstytucyjny i o sytuację wewnątrz Trybunału, możemy się również spierać na temat oceny tego, jak funkcjonuje Trybunał, ale jedno jest pewne – chaos, o którym tyle mówicie, jest tylko i wyłącznie waszym dziełem. Najpierw próbując zamrozić Trybunał przed możliwością wskazania zgodnie z prawem sędziów, a następnie latami kreując sztuczną rzeczywistość mówiąc o chaosie, o dualizmie prawnym, poprzez bojkotowanie systemu prawnego w Polsce…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo proszę zmierzać do końca.

Poseł Sebastian Kaleta (PiS):

Panie przewodniczący, zmierzam do końca. Mogę ocenić każdą poprawkę indywidualnie, ale generalnie chciałem odnieść się do wszystkich poprawek.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Nie odbieram panu tej możliwości.

Poseł Sebastian Kaleta (PiS):

Gdyby mi pan nie przerywał, to pewnie już bym kończył. Cały ten chaos, o którym tak dużo mówicie, to jest tylko i wyłącznie dzieło waszego anarchicznego podejścia do roli opozycji, którą byliście w poprzednich ośmiu latach. Kwestionowaliście porządek prawny w Polsce, sytuując swoje pojęcia o prawie na temat tego, co jest źródłem prawa. Teraz kiedy rządzicie, pokazujecie w pełni, że nie szanujecie konstytucji, ustaw i twierdzicie,

że próbujecie naprawiać coś, czego źródłem są wasze działania, jednocześnie jeszcze bardziej pogłębiając chaos. To, co dzisiaj proponujecie i to, co proponujecie w innych obszarach, jeśli chodzi o wymiar sprawiedliwości, to jest tylko kopanie dołu dla polskiej praworządności. Sypiecie wapno do polskiej praworządności. Wstrzymajcie się z tym. Jeśli chcecie w przyszłości zapisać się czymś dobrym dla Polski, to po prostu…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, bardzo proszę zmierzać do końca i odnosić się do poprawki.

Poseł Sebastian Kaleta (PiS):

Panie przewodniczący, odnoszę się do wszystkich poprawek, które mają swoje źródło w postaci problemu, który próbujecie rozwiązać, a którego nie rozwiązujecie, a pogłębiacie. Od początku jesteście źródłem problemu, pogłębiacie go i przez kolejne lata wszyscy Polacy będą mierzyć się ze z efektami waszego anarchistycznego podejścia do naszego państwa. Państwo nie jest waszą własnością i uszanujcie w końcu polską konstytucję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Pan poseł Ćwik.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska 2050-TD):

Przepraszam, że nie zastosuję się do apelu pana posła Wiplera, ale trzema zdaniami muszę odnieść się do wypowiedzi panów posłów Kalety i Jabłońskiego. Proszę państwa, tutaj nie chodzi o uchylanie orzeczeń prawidłowo wydanych, a chodzi jedynie o orzeczenia, przy których wydaniu brał udział tak zwany sędzia dubler. Ten chaos nie został spowodowany przez nas tylko przez posłów poprzedniej kadencji.

Poseł Sebastian Kaleta (PiS):

A kto wymyśli pojęcie sędziego dublera? My czy wy?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, udzielę panu głosu, ale w sposób formalny. Pan poseł Ćwik.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska 2050-TD):

Ten chaos został spowodowany tym, że Sejm próbował uchylić uchwały poprzedniego Sejmu, który prawidłowo wybrała trzech sędziów Trybunału Konstytucyjnego, pan prezydent nie przyjął od nich ślubowania, a państwo powołaliście trzech tak zwanych sędziów dublerów, którzy nie powinni funkcjonować w Trybunale Konstytucyjnym. To te orzeczenia są dotknięte wadą i dlatego nie mogą funkcjonować w obrocie prawnym. My to jedynie poprawiamy, a ten chaos został wprowadzony wcześniej. Proszę dzisiaj nie mówić, że to my wprowadzamy chaos, tylko dlatego, że przez osiem ostatnich lat państwo wbili sobie do głowy, że było dobrze. Nie, nie było dobrze.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Dziękuję pan poseł Tomczykiewicz.

Poseł Maciej Tomczykiewicz (KO):

Ja bardzo krótko. Odczytuję wypowiedzi moich kolegów posłów z PiS jako zawoalowaną samokrytykę a propos minionych lat, niestety obarczoną jakimś przeniesieniem. Panie pośle Kaleta, jeżeli chodzi o kopanie dołu, to żeby wykopać i ożywić tego trupa praworządności, którego nam sprawiliście, trzeba najpierw wykopać ten dół.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś jeszcze?

Poseł Sebastian Kaleta (PiS):

Pragnę sprostować, bo pan poseł Tomczykiewicz zasugerował…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, chwilę.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Trzeba się zgłosić ładnie i podnieść rączkę.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, 30 sekund.

Poseł Sebastian Kaleta (PiS):

Panie pośle Tomczykiewicz, proszę sobie nie dopowiadać. Stwierdziłem, że jedynym źródłem anarchii i braku praworządności w Polsce jest pana formacja. Kiedy byliście w opozycji, kwestionowaliście porządek prawny, nie uznaliście uchwalanych ustaw, nie uznawaliście porządku konstytucyjnego, a teraz, kiedy przejęliście władzę, nie uchwalacie ustaw i również nie szanujecie tego porządku. Polska nie jest waszą prywatną własnością, że wola Tuska jest źródłem prawa wszelkiego w Polsce.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Panie pośle, minęło 30 sekund. Panie pośle, ma pan wnioski do poprawki?

Poseł Michał Wójcik (PiS):

Mam wniosek formalny, więc musi mnie pan dopuścić do głosu. Chociaż zapewne mógł pan nie czytać regulaminu.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, bardzo proszę, żeby nie kierował pan w ten sposób osobistych uwag w stosunku do mnie.

Poseł Michał Wójcik (PiS):

Mam swoją opinię na pana temat.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Wie pan co najciekawsze? Najlepsze jest to, że zupełnie nie interesuje mnie pana zdanie na mój temat i nie życzę sobie, żeby pan to zdanie prezentował. Proszę o wniosek formalny.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Mnie to interesuje.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Zdanie pana posła zupełnie mnie nie interesuje.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Panie pośle, ale nas interesuje.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To możecie sobie wyjść i tam porozmawiać. Panie pośle, słucham.

Poseł Michał Wójcik (PiS):

Jest pan najbardziej zabawnym przewodniczącym Komisji jakiego znam, a jestem czwarty raz posłem. Tyle mogę powiedzieć.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Wspaniale.

Poseł Michał Wójcik (PiS):

Mam wniosek formalny o zamknięcie dyskusji. Przychylam się do zdania pana posła Wiplera, bo myślę, że to tak się właśnie skończy, bo to musi się tak skończyć. W związku z tym składam wniosek formalny.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

O co?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

O zamknięcie dyskusji nad poprawką nr 1. Dobrze. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Pan przewodniczący powiedział, że będzie głosowanie nad poprawką nr 1?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Nie. Nad wnioskiem formalnym o zamknięciu dyskusji nad poprawką nr 1.

Poseł Michał Wójcik (PiS):

Chodzi mi o cały blok, a nie o jedno głosowanie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Wniosek był złożony i jest już rozpoczęte głosowanie. Głosujemy nad zamknięciem dyskusji nad poprawką nr 1.

Kto z pań i panów posłów jest za uwzględnieniem tego wniosku? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników. Głosowało 29 posłów: za było 28 posłów, przeciw było 0 posłów, wstrzymał się 1 poseł.

Panie pośle, gratuluję.

Przechodzimy do kolejnego głosowania. Zgodnie z sugestią Biura Legislacyjnego będziemy głosować nad poprawkami łącznie. Mam prośbę, czy Biuro Legislacyjne mogłoby to zweryfikować? Głosujemy łącznie nad poprawką nr 1, nr 23, nr 25, nr 32–34, nr 36, nr 40, nr 42–44, nr 48, nr 49, nr 52–57, nr 59 i nr 60. Dziękuję bardzo. Przystępujemy do głosowania nad poprawkami.

Kto z pań i panów posłów jest za tymi poprawkami? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Bardzo dziękuję. Proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 28 posłów: za było 19 posłów, przeciw było 9 posłów, wstrzymało się 0 posłów. Stwierdzam, że Komisja wnosi o przyjęcie poprawek Senatu.

Przechodzimy do poprawki nr 2. Proszę o stanowisko Biura Legislacyjnego.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawkę nr 2 należy rozpatrywać łącznie z poprawką nr 65.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Czy rząd ma jakieś stanowisko w tym zakresie? Nie widzę. Czy ktoś z pań i panów posłów ma jakieś pytania? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 2 łącznie z poprawką nr 65.

Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników. Głosowało 27 posłów: za było 18 posłów, przeciw było 9 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Stwierdzam, że Komisja wnosi o przyjęcie poprawek Senatu.

Przechodzimy do głosowania poprawki nr 3. Jakie jest stanowisko Biura Legislacyjnego?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawka ma charakter merytoryczny. Nie zgłaszamy uwag.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję. Czy jest stanowisko przedstawiciela rządu? Nie widzę. Czy ktoś z pań i panów posłów ma jakieś uwagi? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki nr 3? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 27 posłów: za było 18 posłów, przeciw było 9 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Stwierdzam, że Komisja wnosi o przyjęcie poprawki nr 3 i nr 65 Senatu.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 4.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawki nr 2 i nr 65 były rozpatrywane łącznie, a poprawka nr 3 oddzielnie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Przepraszam bardzo. Tak. Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi do poprawki nr 4?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Jeżeli chodzi o poprawkę nr 4, to z tą poprawką wiążą się poprawki nr 5, nr 7, nr 10, nr 11, nr 17, nr 21 i nr 47. Są to poprawki, które mają charakter redakcyjny, natomiast w naszej ocenie, wbrew temu co znalazło się w uzasadnieniu Senatu, one nie naprawiają usterek językowych. One w inny sposób redakcyjny ujmują treść w poszczególnych przepisach. Co więcej, nie do końca konsekwentnie, bo tytułem przykładu wskażę tylko, że fraza „nie później niż na", która zastępowana jest w poprawkach wyrazem „na" w jednym miejscu została pozostawiona, a mianowicie w art. 11 ust. 2. Do decyzji Komisji

pozostawiamy, czy w tym zakresie Komisja popiera te korekty redakcyjne Senatu, chociaż tak jak zaznaczyłem, w tym zakresie nie można ocenić ustawy mianem niepoprawnej językowo. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do stanowiska przedstawiciela rządu. Nie widzę uwag. Czy ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos? Nie widzę. Proszę bardzo.

Senator Krzysztof Kwiatkowski:

Będę pełen zrozumienia dla każdej decyzji Sejmu, szanując stanowisko i merytoryczne kompetencje Biura Legislacyjnego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do głosowania łącznie nad poprawkami nr 4, nr 5, nr 7, nr 10, nr 11, nr 17, nr 21 i nr 47. Panie pośle Gosek, proszę uważać, bo nie będzie pan wiedział, nad czym pan głosuje i potem znów będzie mnie pan o to pytał.

Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję serdecznie. Proszę o podanie wyników. Głosowało 28 posłów: za było 18 posłów, przeciw było 10 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Stwierdzam, że Komisja wnosi o przyjęcie poprawek Senatu.

Przechodzimy do głosowania poprawki nr 6. Jakie jest stanowisko Biura Legislacyjnego?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Jeżeli chodzi o poprawkę nr 6, to ta poprawka również ma charakter redakcyjny i można z nią połączyć poprawki o podobnym charakterze, tj. poprawkę nr 12, nr 18, nr 35, nr 51 i nr 58. Tak jak wskazałem, one mają charakter redakcyjny i w naszej ocenie zasługują na przyjęcie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy jest jakieś stanowisko przedstawicieli rządu? Nie widzę. Czy ktoś z pań i panów posłów ma jakieś uwagi? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania. Głosujemy łącznie nad poprawkami nr 6, nr 12, nr 18, nr 35, nr 51 i nr 58.

Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyników. Głosowało 27 posłów: za było 18 posłów, przeciw było 9 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Stwierdzam, że Komisja wnosi o przyjęcie poprawek Senatu.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 8. Uwagi Biura Legislacyjnego?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawka ma charakter legislacyjny i polega na korekcie w odesłaniu w art. 19 z pewnym zastrzeżeniem. Wydaje nam się, że to odesłanie powinno zostać sformułowane w inny sposób, bo porównując wersją ustawy przekazaną do Senatu to odesłanie, mimo że nieoptymalne to jest lepsze niż poprzednie, więc sugerujemy, aby przyjąć tę poprawkę. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Czy jest jakieś stanowisko rządu? Nie widzę. Czy ktoś z posłów ma jakieś uwagi? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 8.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki nr 8? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 27 posłów: za było 18 posłów, przeciw było 9 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Stwierdzam, że Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki Senatu.

Przechodzimy do poprawki nr 9. Jakie jest stanowisko Biura Legislacyjnego?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawka polega na zmianie instytucji z wysłuchania publicznego na wysłuchanie. Dyskusja na etapie rozpatrywania projektu w Sejmie na ten temat była i toczyła się na posiedzeniu Komisji. My wówczas wskazywaliśmy, że nie ma nic złego czy niewłaściwego w tym, aby tę instytucję określać mianem wysłuchania publicznego i nie zachodzi ryzyko pomieszania tych instytucji, ponieważ jedno wysłuchanie jest w odniesieniu

do projektu ustawy, a drugie w odniesieniu do kandydatów. Jest to do uznania Komisji. Jeżeli Komisja zdecyduje się na zmianę tej nazwy, to będzie to również właściwe.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję. Czy ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos? Czy jest jakieś stanowisko rządu w tej kwestii? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 9.

Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 27 posłów: za było 18 posłów, przeciw było 9 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Stwierdzam, że Komisja wnosi o przyjęcie poprawki Senatu.

Przechodzimy do poprawki nr 13. Bardzo proszę Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Dziękuję. Poprawka ma charakter merytoryczny i to, co można wskazać, to na pewno jest ona nowym rozwiązaniem w systemie. Z tego względu może budzić pewne wątpliwości. W szeregu ustaw mamy instytucję ślubowania i ta ustawa jako jedyna będzie przewidywała taką alternatywną formułę w postaci ślubowania notarialnego. Tak jak wskazałem, poprawka ma charakter merytoryczny, natomiast jej pogłębiona analiza wymagałaby dodatkowego czasu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję serdecznie. Jakie jest stanowisko rządu? Nie widzę. Czy ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 13.

Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 27 posłów: za było 18 posłów, przeciw było 9 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Stwierdzam, że Komisja jest za przyjęciem poprawki Senatu.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 14. Jakie są uwagi Biura Legislacyjnego?

Legislator Przemysław Sadłoń:

W uchwale Senatu poprawka nr 14 jest zakwalifikowana jako poprawka o charakterze porządkującym czy legislacyjnym. W naszej ocenie ona ma jednak charakter merytoryczny i dlatego nie zawarliśmy jej w zbiorze poprawek o charakterze legislacyjnym. W inny sposób określa ona okoliczności, w których będzie musiało być przeprowadzone postępowanie wyjaśniające w przypadku stwierdzenia wygaśnięcia mandatu sędziego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Jakie jest stanowisko rządu? Nie widzę. Czy ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 14.

Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzyma? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 26 posłów: za było 17 posłów, przeciw było 9 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Stwierdzam, że Komisja jest za przyjęciem poprawki nr 14 Senatu.

Przechodzimy do poprawki nr 15. Jakie jest stanowisko Biura Legislacyjnego?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawka nr 15 ma charakter merytoryczny. Z tą poprawką wiąże się poprawka nr 16, która jest jej konsekwencją legislacyjną. W przypadku przyjęcia poprawki nr 15 poprawka nr 16 również powinna być przyjęta. Wobec tego proponuję ich łączne głosowanie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dobrze. Jakie jest stanowisko rządu? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania łącznie nad poprawką nr 15 i nr 16.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 25 posłów: za było 17 posłów, przeciw było 8 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Stwierdzam, że Komisja wnosi o przyjęcie tych dwóch poprawek Senatu.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 19. Biuro Legislacyjne?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawka ma charakter merytoryczny.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję. Jakie jest stanowisko rządu? Nie widzę. Czy ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 19.

Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 26 posłów: za było 17 posłów, przeciw było 9 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 20. Jakie są uwagi Biura Legislacyjnego?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawkę nr 20 należy rozpatrywać łącznie z poprawką nr 26. Poprawka nr 20 ma charakter merytoryczny.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję. Jakie jest stanowisko rządu? Nie ma. Czy ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos? Nie widzę. Przechodzimy zatem do głosowania nad poprawkami nr 20 i nr 26.

Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 26 posłów: za było 17 posłów, przeciw było 9 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Stwierdzam, że Komisja wnosi o przyjęcie poprawki Senatu.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 22. Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawka ma charakter merytoryczny.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję. Jakie jest stanowisko rządu? Nie ma. Czy ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 22.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 25 posłów: za było 17 posłów, przeciw było 8 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Stwierdzam, że Komisja wnosi o przyjęcie poprawki Senatu.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 24. Jakie jest stanowisko Biura Legislacyjnego?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawka ma charakter legislacyjny, natomiast mamy tutaj uwagi. Po pierwsze, dosyć powszechną praktyką jest, że w odniesieniu do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w aktach prawnych nie wskazuje się publikatora, natomiast nawet gdyby ten publikator wskazywać, to należałoby nie odsyłać do Dziennika Ustaw tylko Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej. Co więcej, zaproponowany w poprawce publikator, tj. Dziennik Ustaw z 2004 roku pozycja nr 864, to nie jest publikator, w którym został opublikowany Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, tylko tak zwany Traktat ateński, to znaczy akt, na mocy którego Rzeczpospolita przystąpiła do Unii Europejskiej. Biorąc pod uwagę te wszystkie kwestie wspomniane przeze mnie, proponujemy, aby nie przyjmować tej poprawki. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy kto z ktoś z panów posłów chce zabrać głos? Czy strona rządowa ma jakieś uwagi w tym zakresie? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 26 posłów: za było 3 posłów, przeciw było 22 posłów, wstrzymał się 1 poseł.

Stwierdzam, że Komisja wnosi o odrzucenie poprawki Senatu oznaczonej nr 24.

Przechodzimy do głosowania poprawki nr 27. Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawka nr 27 ma charakter merytoryczny.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Czy strona rządowa ma jakieś uwagi? Nie widzę.

Poseł Mariusz Gosek (PiS):

Panie przewodniczący, kwestia formalna, bo strona rządowa się oddaliła, dlatego pan nie widzi…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jest przedstawiciel rządu. Panie pośle, ja czuwam.

Poseł Mariusz Gosek (PiS):

Ale rządu w terenie? Ja mówię o panu wiceministrze. Nie widzi pan? Nie ma pana wiceministra, więc nie może pan widzieć kogoś, kogo nie ma.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jest przedstawiciel ministerstwa. Proszę się nie obawiać. Panie pośle, ze względu na niewysoki wzrost, który mamy, posłowie mogą panu przysłaniać ten widok. Proponowałbym wstać i popatrzeć w tamtym kierunku, a myślę, że odnajdzie pan przedstawiciela Ministerstwa Sprawiedliwości.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Czy pan dyrektor ma umocowanie do reprezentowania ministerstwa?

Głos z sali:

Pan minister już jest.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Panie przewodniczący, trzeba pochwalić czujność pana posła. Widać, że wypoczęty po wakacjach.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękujemy bardzo, panie pośle za istotny wpływ na naszą pracę i za sprawczość, bo pana głos zwabił pana ministra z powrotem na salę.

Przechodzimy zatem do poprawki nr 27. Czy ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 27.

Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 25 posłów: za było 16 posłów, przeciw było 9 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Przechodzimy do poprawki nr 28. Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawka nr 28 została zakwalifikowana przez Senat jako poprawka o charakterze legislacyjnym czy porządkującym, natomiast w związku z tym, że w uzasadnieniu nie zostały wskazane szczegółowe motywy tej propozycji nie potrafimy odnaleźć intencji Senatu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy strona rządowa chciałaby coś dodać? Nie. Czy pan senator chciałby zabrać głos? Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Tymczasem zapytam Biuro Legislacyjne o poprawkę nr 29.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawka nr 29 została zakwalifikowana jako poprawka o charakterze legislacyjnym, natomiast w naszej ocenie ona nie jest czysto legislacyjna. Formułuje ona pewne wymogi dotyczące wniosku o wyłączenie sędziego i w związku z tym traktowalibyśmy ją raczej jako merytoryczną. Nie mamy do niej uwag. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dobrze. Poprawka nr 30?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawka nr 30 ma charakter merytoryczny.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bez uwag? Poprawka nr 31.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawka nr 31 to również poprawka o charakterze merytorycznym i ona łączy się z poprawką nr 41.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Można je razem głosować?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawki nr 31 i nr 41 należy głosować łącznie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy pan senator jest gotowy czy jeszcze chwilę?

Senator Krzysztof Kwiatkowski:

Tak. Panie przewodniczący, wstępnie to sprawdziliśmy i proponujemy, żeby usunąć ten zapis, bo jest on uwzględniony w innej części ustawy. To też ewentualnie pytanie do Biura Legislacyjnego. Moim zdaniem taka była intencja Biura Legislacyjnego proponująca usunięcie tego zapisu w tym miejscu, ale przyznam, że nie mam stuprocentowej pewności.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję. Czyli Biuro Legislacyjne wypowie się w tym zakresie?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Podejrzewaliśmy, że ma to związek z art. 56, natomiast w naszej ocenie to nie do końca jest regulacja zdublowana. To jest tak, że to nie jest normatywny naddatek. Pozostawiamy to do oceny Komisji. Może przytoczę obydwa brzmienia. Proponowany do wykreślenia ust. 3 w art. 54 stanowi o przypadkach, o których mowa w ust. 2, gdzie wskazane są okoliczności, w których sędzia podlega wyłączeniu albo może podlegać wyłączeniu. Sędzia Trybunału wyłącza się z udziału w rozpoznawaniu sprawy, jeżeli zostanie uprawdopodobnione istnienie okoliczności mogących wywoływać okoliczności co do jego bezstronności, natomiast przepis, który potencjalnie może stanowić powód propozycji skreślenia ust. 3, to jest art. 56 ust. 1, który zawiera szerszą regulację, ale te akcenty są rozłożone trochę inaczej. Ust. 1 stanowi mianowicie, że wyłączenie sędziego Trybunału z udziału w rozpoznawaniu sprawy następuje na żądanie sędziego z urzędu albo na wniosek uczestnika postępowania. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy pan senator chciałby się wypowiedzieć?

Senator Krzysztof Kwiatkowski:

Tak. Teraz sobie przypominam tę dyskusję. W związku z tym, że jest tam szersza regulacja, uznaliśmy, że jest ona bardziej właściwa, bo może to być z własnej inicjatywy, może być na wniosek i stąd dajemy to do państwa decyzji. My uznajemy, że tamta regulacja jest lepiej zapisana, uwzględniająca w szerszym zakresie okoliczności wyłączenia i różne tryby tego wyłączenia.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy strona rządowa chciałaby się wypowiedzieć na temat tej poprawki? Nie widzę. Głosujemy nad poprawką nr 28.

Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 18 posłów: za było 3 posłów, przeciw było 15 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Stwierdzam, że Komisja wnosi o odrzucenie poprawki Senatu nr 28.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 29. Czy ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos? Nie widzę. Czy ktoś ze strony rządowej chce zabrać głos? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 29.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki nr 29? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 16 posłów: za było 16 posłów, przeciw było 0 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Stwierdzam, że Komisja wnosi o przyjęcie poprawki Senatu.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 30. Czy ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos? Czy ktoś ze strony rządowej chce zabrać głos? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 30.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 25 posłów: za było 17 posłów, przeciw było 8 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Stwierdzam, że Komisja wnosi o przyjęcie poprawki Senatu.

Głosujemy teraz poprawkę nr 31 wspólnie z poprawką nr 41. Czy ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos? Nie widzę. Czy strona rządowa chce zabrać głos? Nie widzę. Proszę o przejście do głosowania nad poprawką nr 31 i nr 41.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 25 posłów: za było 17 posłów, przeciw było 8 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 37. Czy są jakieś uwagi Biura Legislacyjnego do tej poprawki?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawka nr 37 i nr 38 się ze sobą łączą i obie mają charakter legislacyjny. Natomiast z tymi poprawkami ze względu na związki techniczno-legislacyjne, tj. odesłanie do art. 71 i art. 72, łączą się jeszcze poprawki nr 61 i nr 62, przy czym poprawka nr 62 w naszej ocenie ma charakter merytoryczny, to znaczy ona w inny sposób niż w wersji przekazanej do Senatu określa sytuacje, w których postanowienie jest doręczane stronom postępowania czy uczestnikom postępowania. Poprawki nr 37, nr 38, nr 61 i nr 62 należy rozpatrywać łącznie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Czy strona rządowa chciałaby zabrać głos? Nie widzę. Czy ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos? Nie widzę. Przechodzimy zatem do głosowania nad poprawkami nr 37, nr 38, nr 61 i nr 62.

Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 23 posłów: za było 16 posłów, przeciw było 7 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 39. Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawka ma charakter merytoryczny.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję. Czy strona rządowa chce zabrać głos? Nie widzę. Czy ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos? Nie widzę. Przechodzimy zatem do głosowania nad poprawką nr 39.

Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 23 posłów: za było 16 posłów, przeciw było 7 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Stwierdzam, że Komisja wnosi o przyjęcie tej poprawki.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 45. Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawka nr 45 i w naszej ocenie poprawka o podobnym charakterze, czyli poprawka nr 50, w ocenie Senatu mają charakter legislacyjny. Polegają one na usunięciu przepisów, które wskazują w przypadku art. 88, na jakich zasadach rozpoznawana jest skarga konstytucyjna w Trybunale. Zakładam, że intencją Senatu było wykreślenie tych przepisów, ponieważ wynika to z zasad ogólnych, natomiast my mamy pewne wątpliwości, czy będzie to rzeczywiście jasne. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Jakie jest stanowisko rządu? Nie widzę. Czy ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania łącznego nad poprawkami nr 45 i nr 50.

Kto jest za przyjęciem poprawek? Kto jest przeciw przyjęciu poprawek? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 23 posłów: za było 16 posłów, przeciw było 7 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Stwierdzam, że Komisja wnosi o przyjęcie poprawek Senatu.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 46. Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Wraz z poprawką nr 46 łączy się poprawka nr 64 i należy je rozpatrywać łącznie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy strona rządowa ma jakieś uwagi? Nie widzę. Czy ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania nad poprawkami nr 46 i nr 64.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw ich przyjęciu? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 22 posłów: za było 15 posłów, przeciw było 7 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Stwierdzam, że Komisja wnosi o przyjęcie poprawek Senatu.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 63.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Nie mamy uwag do tej poprawki.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Nie widzę również uwag ze strony rządowej. Czy ktoś z posłów ma jakieś uwagi? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 22 posłów: za było 15 posłów, przeciw było 7 posłów, wstrzymało się 0 posłów

Szanowni państwo, przechodzimy do ostatniej poprawki nr 66. Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi?

Legislator Przemysław Sadłoń:

To jest taki przepis, który, mówiąc żartobliwie, pojawia się i znika, jeżeli chodzi o tę ustawę. Znajdował się on w projekcie, później w sprawozdaniu Komisji w wyniku zgłoszonej poprawki został wykreślony, a następnie ponownie wrócił w wyniku zgłoszenia poprawki w drugim czytaniu. Senat proponuje skreślenie tego przepisu. Poprawka ma charakter merytoryczny i my w pracach proponowaliśmy, aby usunąć ten przepis. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Może ten przepis wymagał dogłębnej analizy, dlatego tak to wyglądało. Pan senator, bardzo proszę.

Senator Krzysztof Kwiatkowski:

Szanowni państwo, wskazaliśmy w uzasadnieniu, że to uprawnienie w kontekście pracowników Trybunału, o uzyskanie prawniczych korporacji, jest w innych ustawach, ale nie ukrywam, że pojawił się także wątek pewnego profesjonalizmu obecnych pracowników Trybunału Konstytucyjnego, który miałby wprowadzać zapis, który jest odbierany jako ścieżka bardziej faworyzująca. W związku z tym, chociaż uzasadnienie jest o zapisach w innych ustawach, to pojawił się także element pewnej oceny profesjonalizmu obecnych pracowników obecnego Trybunału. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Czy strona rządowa ma jakieś uwagi? Nie ma. Czy posłowie mają jakieś uwagi? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki Senatu nr 66? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 23 posłów: za było 15 posłów, przeciw było 8 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Stwierdzam, że Komisja wnosi o przyjęcie poprawki Senatu.

Szanowni państwo, rozpatrzyliśmy wszystkie 66 poprawek. Zamykam dyskusję w sprawie tej ustawy.

Przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy. Proponuję pana posła Patryka Jaskulskiego. Nie widzę sprzeciwu. Pan poseł wyraża zgodę. Komisja wskazała posła Jaskulskiego jako sprawozdawcę. Zamykam pkt 1. Słucham, panie senatorze.

Senator Krzysztof Kwiatkowski:

Panie przewodniczący, przed sekundą rozmawiałem z panem przewodniczącym Karpińskim i z uwagi na pewne zdarzenie komunikacyjne dotrze z opóźnieniem. Jeżeli państwo uznają to za stosowne, to jestem w gotowości, żeby przedstawić też drugi projekt.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czas nas goni, więc pozwolimy, żeby pan senator w imieniu Senatu przedstawił drugi projekt. Na pewno będzie pan godnie pełnił te obowiązki, więc proszę uprzejmie. Przechodzimy do realizacji pkt 2 porządku dziennego, czyli do rozpatrzenia uchwały Senatu w sprawie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Trybunale Konstytucyjnym z druku nr 591. Senat wniósł dwie poprawki, więc bardzo proszę pana senatora Kwiatkowskiego o zaprezentowanie stanowiska Senatu.

Senator Krzysztof Kwiatkowski:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie. Tak jak pan przewodniczący powiedział, na tym samym posiedzeniu Senatu 31 lipca, oprócz wcześniej procedowanej ustawy o Trybunale, przyjęliśmy także dwie propozycje zmian do ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Trybunale Konstytucyjnym. Są to następujące poprawki: uwzględniając wskazania Trybunału zawarte w rozstrzygnięciu sygnalizacyjnym jeszcze z sierpnia 2020 roku, a także w celu realizacji inicjatywy legislacyjnej Senatu X kadencji, nad którą prace uległy dyskontynuacji, Senat proponuje poprawki nr 1 i nr 2 umożliwiające skarżącym zastrzeżenie ich danych osobowych w orzeczeniach Trybunału ogłoszonych w dziennikach urzędowych. Dla zapewnienia efektywności tamtej regulacji Senat uznał za konieczne wprowadzenie w rozpatrywanej ustawie regulacji komplementarnej zmieniającej ustawę z 2000 roku o ogłoszeniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Propozycja poprawki nr 1: jeżeli skarżący na podstawie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym zastrzeże nieujawnienie jego danych osobowych w orzeczeniu ogłaszanym w Dzienniku Urzędowym, a prezes Trybunału również na podstawie ustawy o Trybunale przesyłając odpis orzeczenia, poinformuje o tym organ wydający ten dziennik, to organ ten uzyska podstawę prawną dokonania anonimizacji danych. Taka regulacja jest zdaniem Senatu konieczna, ponieważ zgodnie z ustawą o ochronie danych, podstawą ogłoszenia orzeczenia o publikacji aktów normatywnych jest jego odpis w formie dokumentu elektronicznego, który w swojej treści zawiera poświadczenie zgodności z oryginałem oraz jest opatrzony przez osobę upoważnioną do sporządzenia odpisu orzeczenia kwalifikowanym podpisem elektronicznym, a także odpis tego orzeczenia w postaci papierowej. Ponieważ odpis orzeczenia musi wiernie odzwierciedlać treść oryginału, nie byłoby możliwe dokonanie jego anonimizacji przez prezesa Trybunału na wcześniejszym etapie. Innymi słowy poprawka nr 1 doprowadzi do stanu, w którym organ wydający dziennik urzędowy po otrzymaniu od prezesa odpisu orzeczenia w sprawie skargi konstytucyjnej zawierający pełne dane skarżącego będzie uprawniony do dokonania czynności technicznej zastąpienia owych pełnych danych inicjałami.

Dążąc do zapewnienia Trybunałowi jego urzędowego zaplecza, czyli Kancelarii Trybunału i sprawnego funkcjonowania w sposób dostosowany do znacząco zmodyfikowanych regulacji ustawowych, Senat zaproponował też poprawkę nr 2. W poprawce nr 2 znajduje się propozycja modyfikacji art. 17 ustawy, tak by uchwalenie regulaminu Trybunału przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów musiało nastąpić w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym. Statut nowej Kancelarii Trybunału mający unormować jej organizację i zasady funkcjonowania powinien zostać uchwalony

w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy. Zdaniem Senatu znacząco ułatwi to szefowi Kancelarii Trybunału organizację nowego urzędowego zaplecza Trybunału Konstytucyjnego, a ogółowi pracowników likwidowanych komórek Kancelarii i Biura Służby Prawnej podejmowanie racjonalnych decyzji co do zawodowej przyszłości. Ponieważ zasadnicze zmiany prawne spowodują nieaktualność całego wewnętrznego oprzyrządowania prawnego, istnieje konieczność wydania na nowo wielu zarządzeń prezesa Trybunału i szefa Kancelarii, co powinno nastąpić wcześniej niż po wynikających z ustawy 18 miesiącach, tak by bezpośrednio po wejściu w życie właściwych przepisów ustawy o Trybunale nie doszło ani do instytucjonalnego paraliżu, ani do działania Kancelarii Trybunału bez dostatecznych regulacji wewnętrznych. Zdaniem Senatu wystarczającym będzie w tym wypadku termin 16-miesięczny, liczony od dnia wejścia w życie przepisów ustawy o Trybunale dotyczących nowej organizacji urzędowego zaplecza tej instytucji. Takie dwie poprawki do tej ustawy przyjętej przez Sejm proponuje Senat.

Przewodniczący poseł Patryk Jaskulski (KO):

Dziękuję bardzo. Proszę o opinię Biura Legislacyjnego.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Dziękuję bardzo. Jeżeli chodzi o poprawkę nr 1, to nie mamy do niej uwag, ale może będąc przy głosie, odniosę się od razu do poprawki nr 2. Jeżeli chodzi o poprawkę nr 2, to mamy pewne wątpliwości, a mianowicie z całą pewnością skrócenie tego terminu na wydanie czy uchwalenie regulaminu Trybunału jest krokiem we właściwym kierunku, natomiast w pracach nad ustawą na etapie postępowania sejmowego wskazywaliśmy, że ten termin jest zbyt długi. Biorąc pod uwagę, że ustawa co do zasady ma wchodzić w życie po 30 dniach od dnia ogłoszenia, to okres pomiędzy rozpoczęciem obowiązywania nowej regulacji i przyjęciem nowego regulaminu jest zbyt krótki i jest okresem niepewnym, to znaczy, że może dojść do sytuacji, w której stary regulamin będzie obowiązywał mimo nowych regulacji ustawowych. To jest pierwsza uwaga. Druga uwaga dotyczy ust. 2 w proponowanym art. 17, tj. określenia, że w terminie 16 miesięcy od wejścia w życie ustawy prezes Trybunału i szef Kancelarii Trybunału wydają zarządzenia umożliwiające. Wydaje nam się, że ten 16-miesięczny termin jest w tym sensie niepotrzebny, że jest rozwiązaniem zbyt mało elastycznym, bo jeżeli pojawi się potrzeba, aby wydać jakieś zarządzenia pomiędzy 16 a 18 miesiącem po dniu wejścia w życie ustawy, to można zadać pytanie – co wówczas? Wydaje się, że ten kierunek też jest właściwy, ale można było tę regulację sformułować w sposób bardziej elastyczny i dać podstawę do wydawania zarządzeń prezesowi Trybunału i szefowi Kancelarii. Zostawiamy państwa z tymi zastrzeżeniami czy uwagami. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Patryk Jaskulski (KO):

Czy pan senator chce się do tego odnieść?

Senator Krzysztof Kwiatkowski:

Tak. Na tym etapie mamy kształt poprawek taki, jaki mamy. Przyjmując to i zgadzając się z tym, co mówi pan legislator, że jest to dobry kierunek, mogę tylko prosić i zaproponować, żeby przyjąć tę poprawkę, a intuicja podpowiada mi, że zakończenie procesu legislacyjnego o przyjęciu tych ustaw nie będzie tak szybkie, jak bym sobie marzył, więc będziemy mieli jeszcze czas na ewentualną analizę.

Przewodniczący poseł Patryk Jaskulski (KO):

Dziękuję. Czy jest jakieś stanowisko ze strony rządu? Nie widzę. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 1.

Kto z państwa posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Bardzo proszę o wyświetlenie wyników. Dziękuję bardzo. Głosowało 22 posłów: za było 16 posłów, przeciw było 6 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 2.

Kto z państwa posłów i posłanek jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Proszę o zamknięcie głosowania i podanie wyników. Dziękuję bardzo. Głosowało 22 posłów: za było 16 posłów, przeciw było 6 posłów, wstrzymało się 0 posłów.

Stwierdzam, że Komisja wnosi o przyjęcie poprawki nr 2.

Pozostał nam wybór posła sprawozdawcy. Czy pan poseł Ćwik wyraża zgodę? Pan poseł Ćwik będzie posłem sprawozdawcą – sprzeciwu nie słyszę.

Senator Krzysztof Kwiatkowski:

Czy pan przewodniczący pozwoli na jedno zdanie?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Oczywiście, panie senatorze.

Senator Krzysztof Kwiatkowski:

Chcę bardzo ciepło i serdecznie państwu podziękować, bo przyznam, że ta kadencja jest dla mnie wyjątkowo odkrywcza intelektualnie. W poprzedniej jak przychodziłem tutaj, to na ogół blokiem odrzucano wszystkie poprawki Senatu. Dziękuję za wszystkie przyjęte poprawki, ale także za te dwie odrzucone po głębokiej analizie i wsparciu Biura Legislacyjnego Sejmu. Bardzo serdecznie dziękuję za taki sposób współpracy między oboma Izbami.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie senatorze. Szanowni państwo, dobra wiadomość – na prośbę przedstawiciela klubu PSL, który miał zgłaszać kandydata do jednej podkomisji – pan poseł prosi o przesunięcie tego punktu na inny termin, bo muszą się jeszcze przygotować. Zdejmujemy ten punkt, więc szybciej skończymy Komisję. Dziękuję za brawa.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Jeszcze nie kończymy.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To jeszcze nie koniec, bo jest jeszcze pkt 4. Dziękuję Biuru Legislacyjnemu.

Przechodzimy do ostatniego pkt 4 porządku dziennego, tj. do zmian w składzie podkomisji stałej do spraw wykonywania przez Polskę wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. W przypadku tej podkomisji mamy trzy wakaty powstałe w związku z wyborem dwóch posłów do Parlamentu Europejskiego oraz odwołaniem jednej posłanki ze składu Komisji. Wszystkie trzy wakaty powinny być obsadzone przez Klub Parlamentarny Koalicja Obywatelska. Proszę o zgłaszanie kandydatur. Proszę, pani poseł.

Poseł Iwona Karolewska (KO):

Zgłaszam pana posła Macieja Tomczykiewicza. Dziękuję.

Poseł Maciej Tomczykiewicz (KO):

Wyrażam zgodę i chcę od razu zgłosić pana posła Dominika Jaśkowca.

Poseł Dominik Jaśkowiec (KO):

Wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pan poseł Jaskulski.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Chcę zgłosić do Komisji panią Iwonę Karolewską.

Poseł Iwona Karolewska (KO):

Dziękuję. Wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy jest sprzeciw członków Komisji, aby uzupełnić skład podkomisji stałej do spraw wykonywania przez Polskę wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej? Nie słyszę. Stwierdzam, że pani Iwona Karolewska, pan poseł Dominik Jaśkowiec oraz pan poseł Maciej Tomczykiewicz

zostali wybrani w skład podkomisji stałej. Do wyboru przewodniczącego podkomisja stała przystąpi jutro na posiedzeniu, które zwołuję na godzinę 9:00 w sali 04CD w budynku U. Panie pośle, słucham uprzejmie.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Dziękuję. Panie przewodniczący, mam głębokie przekonanie, że mówię nie tylko w swoim imieniu, ale w imieniu wielu posłów także niekoniecznie z naszego klubu. Ten termin na posiedzenie Komisji 16 września w poniedziałek o 10:00 to jest bardzo ważny temat i absolutnie nie uchylam się od tego, żebyśmy siedzieli i obradowali nad tym nawet dużo dłużej, ale poniedziałek w tygodniu pozasejmowym o 10:00 rano to jest termin, który wielu posłom poważnie utrudnia możliwość udziału w tej Komisji. Czy mogę coś zaproponować? Mamy jeszcze czas w tym tygodniu, może na przykład w piątek, kiedy de facto głosowania w Sejmie kończą się o 10:00 i możemy sobie przedłużyć ten dzień. Ewentualnie przenieść to na następny tydzień, bo nie stanie się nic strasznego, jeżeli będziemy mieli jeden tydzień opóźnienia. Panie przewodniczący, wiem, że zostały zaproszone również inne organizacje i też to szanuję, ale myślę, że wszystkim byłoby wygodniej, gdybyśmy mogli zrobić to w tygodniu sejmowym albo przynajmniej w dniu bezpośrednio go poprzedzającym. Ten poniedziałek jest tak oderwany od kalendarza prac poselskich, że myślę, że wielu z nas nie będzie na tym posiedzeniu, nie tylko z mojego klubu, ale też z innych klubów. Pro domo sua, ale dla wszystkich.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Rozumiem. Panie pośle, dwie kwestie. Po pierwsze, zapewniam, że ten temat na pewno nie skończy się na jednej Komisji. Komisja, którą zwołałem na 16 września, jest Komisją o charakterze stricte merytorycznym, to znaczy, chcemy porozmawiać o samym przedmiocie, problemach i koniecznościach zmian w tymczasowym aresztowaniu. Będzie to ekspercka Komisja, na której chcę, żeby to organizacje, naukowcy i osoby, które mają na co dzień do czynienia z tymczasowym aresztowaniem, czyli praktycy, sędziowie, prokuratorzy, adwokaci zajęli swoje stanowiska. Bardzo nie chcę, żeby poruszane były wątki polityczne i żebyśmy uprawiali politykę, tylko żebyśmy pracowali nad merytoryką, bo wszyscy wiemy, że z tymczasowym aresztowaniem jest bardzo źle i powinno ono zostać zmienione ze względu na logistykę, bo ta Komisja będzie dość liczna. Tak jak mówię, ta Komisja i ten problem będzie na kilku Komisjach i obiecuję, że będzie to poruszane jeszcze w październiku. Musiał to być tydzień niesejmowy ze względu na ilość osób i zapewnienie sali, dlatego tak zostało to dokonane. Rozumiem ten wniosek i staram się zawsze przychylać do państwa wniosków, ale w tym wypadku ta Komisja odbędzie się ze względu na ilość osób już zaproszonych i organizację osób, które przełożyły pewne plany i czynności, żeby wziąć udział w tej bardzo ważnej Komisji Sprawiedliwości. Panie pośle, rozumiem pana argumenty, ale nie dam rady tego przełożyć.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Panie przewodniczący, całkowicie się z tym zgadzam, bo to jest superważny temat i ta merytoryczna część powinna być zorganizowana w taki sposób, żeby wszyscy mogli wziąć w tym udział. Panie przewodniczący, jak pan mówi, że to celowo jest w tygodniu niesejmowym, żeby wszyscy zmieścili się w sali, to brzmi tak, jakby to było zrobione w taki sposób, żeby było jak najmniej posłów na tej Komisji, a to nie o to chodzi. Są większe sale i możemy to zrobić nawet w kolumnowej.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jest w remoncie.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Aktualnie tak, ale są też inne sale. Jest sala im. Józefa Oleksego, sala im. Jacka Kuronia. Jest masa różnych miejsc.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, proszę mi uwierzyć, że logistycznie naprawdę przeglądaliśmy te sale.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Myślę, że byłoby lepiej, gdyby wszyscy mogli wziąć w tym wziąć udział, a mamy obowiązki poselskie. Wy też macie obowiązki poselskie w poniedziałek, bo z waszymi posłami też o tym rozmawiałem. Boją się to trochę powiedzieć głośno, ale tak jest.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Proszę zwrócić uwagę, że Komisje nigdy nie są wyznaczane w tygodniach niesejmowych. Jest to druga Komisja, odkąd jestem przewodniczącym i będzie to naprawdę wyjątek od zasady. Dziękuję bardzo.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Nie jest problemem wyznaczenie tej Komisji w tygodniu niesejmowym, bo jesteśmy gotowi pracować na Komisji w tygodniu niesejmowym, tylko chodzi o ten poselski poniedziałek, czyli tradycję przyjętą od wielu lat. Chcemy pomóc kierownictwu Komisji w większości ją tworzącej uniknąć dosyć nieprzyjemnego wrażenia, że państwo chcieliby ewentualnie utrudnić posłom opozycji udział w tym merytorycznym posiedzeniu. Nie chcielibyśmy, żeby ktokolwiek kierował takie zarzuty.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dobrze. Pan poseł Zimoch i kończymy.

Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050-TD):

Proszę państwa, posiedzenie Komisji jest zwołane i tak przyjmijmy, ale jeśli posłom opozycji rzeczywiście tak na tym zależy, to może przenieśmy to posiedzenie, tam gdzie będzie poseł Szrot o godzinie 10:00 albo poseł Jabłoński i wtedy będziecie panowie zadowoleni. Jeden raz jest ważne posiedzenie Komisji i już dawno można było zmienić zaplanowane obowiązki poselskie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Szanowni państwo, zamykam pkt 4. Wyczerpaliśmy dzisiejszy porządek dzienny. Dziękuję państwu za udział w posiedzeniu. Zamykam posiedzenie Komisji. Serdecznie zapraszam ponownie na godzinę 12:30. Dziękuję bardzo.